

# ENERGY

Key data

Editie augustus 2020



Deze brochure wordt gepubliceerd met als doel door een efficiënt en doelgericht gebruik van de statistische gegevens, van marktgegevens, van de databank en van de analyse- en planningsinstrumenten, en door moderne en proactieve communicatie, objectieve informatie inzake prijzen, energiebeleid, innovatie en nieuwe technologieën te verspreiden.

Vooruitgangstraat 50 — 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348



○ 0800 120 33 (gratis nummer)



○ FODEconomie



○ @fodeconomie



○ linkedin.com/company/fod-economie (tweetalige pagina)



○ instagram.com/fodeconomie



○ youtube.com/user/FODEconomie



○ economie.fgov.be

### **Verantwoordelijke uitgever:**

Regis Massant

Voorzitter a.i. van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 — 1210 Brussel

Internetversie

# Inhoud

|                                                                                    |           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Inleidende pagina.....                                                             | 4         |
| <b>1. Consumptie.....</b>                                                          | <b>6</b>  |
| 1.1. Primaire energieconsumptie in 2019.....                                       | 6         |
| 1.2. Finale energieconsumptie in 2019.....                                         | 8         |
| 1.3. Opvolging Europese doelstellingen - 2019.....                                 | 16        |
| <b>2. Productie.....</b>                                                           | <b>20</b> |
| 2.1. Primaire energieproductie in 2019.....                                        | 20        |
| 2.2. Bruto-elektriciteitsproductie in 2019.....                                    | 22        |
| 2.3. Bruto-elektriciteitsproductie van hernieuwbare<br>energiebronnen in 2019..... | 24        |
| 2.4. Geïnstalleerde elektrische capaciteit in 2019.....                            | 28        |
| <b>3. Invoer.....</b>                                                              | <b>30</b> |
| 3.1. Netto-invoer van energie in 2019.....                                         | 30        |
| 3.2. Oorsprong van de invoer per primaire energiebron in 2019.....                 | 32        |
| 3.3. Oorsprong van de invoer van elektriciteit in 2019.....                        | 34        |
| <b>4. Prijzen.....</b>                                                             | <b>36</b> |
| 4.1. Aardgasmarkt in 2019.....                                                     | 36        |
| 4.2. Elektriciteitsmarkt in 2019.....                                              | 37        |
| 4.3. Aardoliemarkt in 2019.....                                                    | 38        |

## Inleidende pagina

Deze publicatie geeft een overzicht van de laatste beschikbare gegevens over de energiemarkt in België.

De gegevens van 2019 die voorgesteld worden in de hoofdstukken 1, 2 en 3 kennen een voorlopig karakter. Dat wil zeggen dat het om een eerste betrouwbare schatting gaat, en de gegevens dus nog niet finaal zijn. Dat is ook de reden waarom de gegevens enkel in Mtoe worden aangeleverd, en niet in TJ (wat een grotere mate van detail inhoudt).

De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie is als enige verantwoordelijk voor die gegevens. De gegevens die onder de regionale bevoegdheid vallen (voornamelijk de gegevens over hernieuwbare energiebronnen, behalve offshore en biobrandstoffen) werden door de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie geschat zonder validatie door de regionale instanties.

## Definities

**Primaire energieconsumptie** meet de totale energievraag van een land. Het dekt het verbruik van de energiesector zelf, verliezen tijdens transformatie (bijvoorbeeld van gas naar elektriciteit) en distributie van energie, en het finaal verbruik door eindgebruikers. Het is inclusief de energie verbruikt voor niet-energetische doeleinden (bijvoorbeeld het verbruik van olieproducten voor de productie van plastic). Het is exclusief de energie geleverd aan internationale zeeschepen.

**Finale energieconsumptie** is het totale energieverbruik van eindgebruikers, zoals huishoudens, industrie en landbouw. Het is de energie die de deur van de eindconsument bereikt en sluit het energieverbruik uit in de energiesector zelf. Het is inclusief de energie verbruikt voor niet-energetische doeleinden. Het is exclusief de energie geleverd aan internationale luchtvaart.

**Primaire energieproductie** is elke extractie van energieproducten in een bruikbare vorm uit natuurlijke bronnen. Dit gebeurt hetzij wanneer natuurlijke bronnen worden geëxploiteerd (bijvoorbeeld in steenkoolmijnen, ruwe olievelden, waterkrachtcentrales, windmolenparken) of in de productie van biobrandstoffen.

**Bruto-elektriciteitsproductie** is de som van de elektrische energie die door alle generatoraggregaten in kwestie wordt geproduceerd (inclusief pompaccumulatie), gemeten aan de uitgang van de hoofdgeneratoren.

## Afkortingen

**HEB:** Hernieuwbare energiebronnen

**EE:** Energie-efficiëntie

**NREAP:** Nationaal actieplan hernieuwbare energie

## Streefdoelen

In overeenstemming met de bepalingen van de Europese strategie 'Energie 2020' streeft België naar verschillende doelen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

### HEB

Richtlijn 2009/28/EG ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen:

- Een bindend streefcijfer van 13 % HEB in het eindverbruik van energie in 2020;
- Een bindende doelstelling van 10 % HEB in het eindverbruik van energie in het vervoer in 2020.

### EE

Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie heeft ertoe geleid dat België een indicatief streefdoel heeft gesteld van 18 % reductie van het primaire energieverbruik in 2020 in vergelijking met de prognoses opgesteld door Primes 2007 (referentiejaar 2005). Die doelstelling komt overeen met een primaire energieconsumptie van 43,7 Mtoe, ofwel een finale energieconsumptie van 32,5 Mtoe in 2020.

# CONSUMPTIE

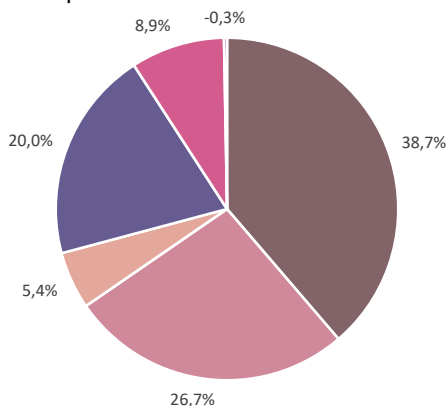
## 1. Consumptie

### 1.1. Primaire energieconsumptie in 2019

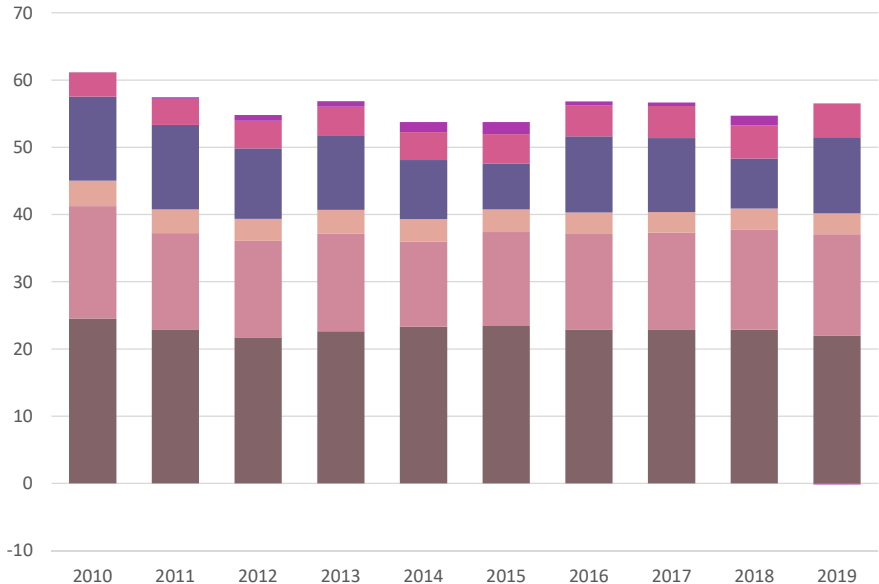
#### 1.1.1. Per energiebron

| Energiebron                   |  | Mtoe        |
|-------------------------------|--|-------------|
| Aardolie en aardolieproducten |  | 21,9        |
| Aardgas                       |  | 15,1        |
| Vaste fossiele brandstoffen   |  | 3,1         |
| Nucleaire energie             |  | 11,3        |
| Hernieuwbare energie en afval |  | 5,0         |
| Andere*                       |  | -0,2        |
| <b>Totaal</b>                 |  | <b>56,4</b> |

\* Andere omvat de netto-import van elektriciteit en warmte.



## Verloop in Mtoe



Volgens onze eerste schatting bedroeg in 2019 de totale primaire energieconsumptie 56,4 Mtoe. Dat is een stijging van 3,0 % ten opzichte van 2018, die voornamelijk het gevolg is van het terug ter beschikking komen van verschillende nucleaire installaties. Dit leidt ook tot een sterk dalende netto-invoer van elektriciteit, die in 2019 zelfs negatief wordt. De consumptie van fossiele brandstoffen is stabiel. Het aandeel hernieuwbare energie en afval in de primaire energieconsumptie steeg naar 8,9 % in 2019 tegenover 5,9 % in 2010.

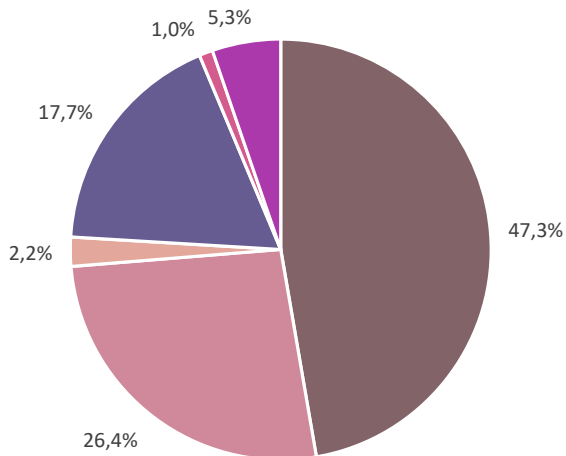
# CONSUMPTIE

## 1.2. Finale energieconsumptie in 2019

### 1.2.1. Per energiebron

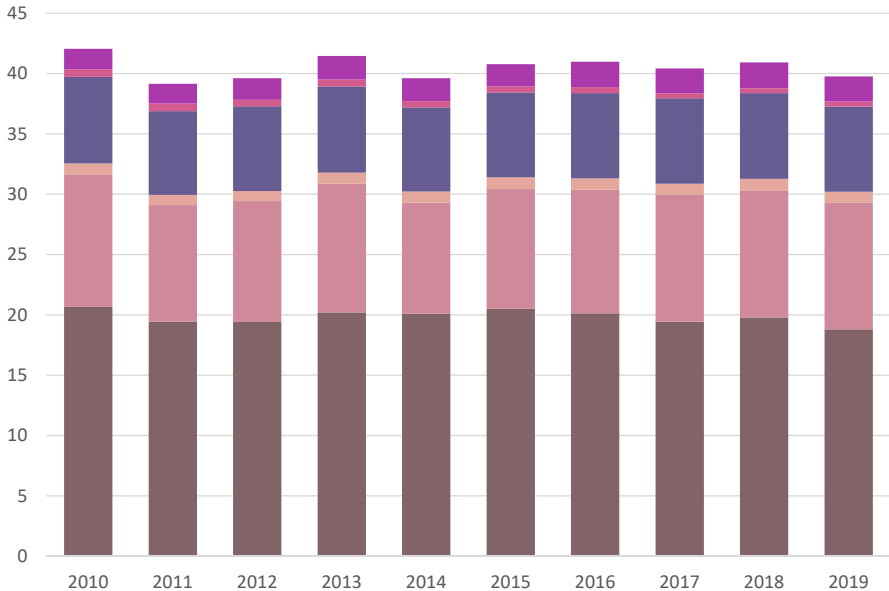
| Energiebron                   |  | Mtoe        |
|-------------------------------|--|-------------|
| Aardolieproducten             |  | 18,8        |
| Aardgas                       |  | 10,5        |
| Vaste fossiele brandstoffen   |  | 0,9         |
| Elektriciteit                 |  | 7,1         |
| Warmte                        |  | 0,4         |
| Hernieuwbare energie en afval |  | 2,1         |
| <b>Totaal</b>                 |  | <b>39,8</b> |

8





## Verloop in Mtoe



Tussen 2010 en 2019, varieert de finale energieconsumptie tussen 39,1 en 42,0 Mtoe. Er is een sterke afhankelijkheid van de weersomstandigheden. Jaren met een strengere winter, zoals 2010 en 2013, vertonen inderdaad een hoger finaal verbruik van de brandstoffen. Die impact is hoofdzakelijk zichtbaar in het aardgasverbruik.

De aandelen van de diverse energiebronnen in het finale energieverbruik zijn de laatste jaren vrij constant: het gemiddeld aandeel over de laatste 10 jaar van aardolieproducten bedraagt ongeveer 49 %, voor aardgas 25 %, voor elektriciteit 17 %, voor hernieuwbare energie en afval 5 %, voor vaste fossiele brandstoffen 2 %, en voor warmte 1 %.

Sinds 2010, is het aandeel hernieuwbare energie en afval in de finale energieconsumptie gestegen van 4,0 % naar 5,3 % volgens onze eerste schattingen. Dat aandeel omvat niet het eindverbruik van groene stroom.

Het aandeel van het verbruik van aardolieproducten in de totale finale energieconsumptie is zeer dominant (47,3 % in 2019 volgens onze eerste schatting). Dat verbruik kan opgesplitst worden naar energetisch verbruik (68 %) en niet-energetisch verbruik (32 %). Binnen het energetisch verbruik van de aardolieproducten kent de transportsector in 2019 een aandeel van 63 %.

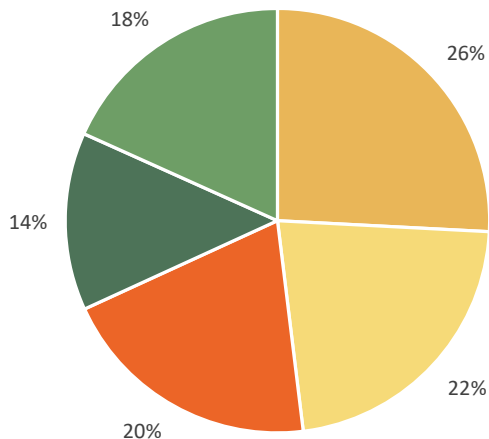
Aardgas staat in voor 26,4 % van de finale energieconsumptie in 2019 volgens onze eerste schatting. 90 % van deze aardgasconsumptie wordt aangewend voor energetische doeleinden, waarvan 35 % in de huishoudelijke sector wordt verbruikt.



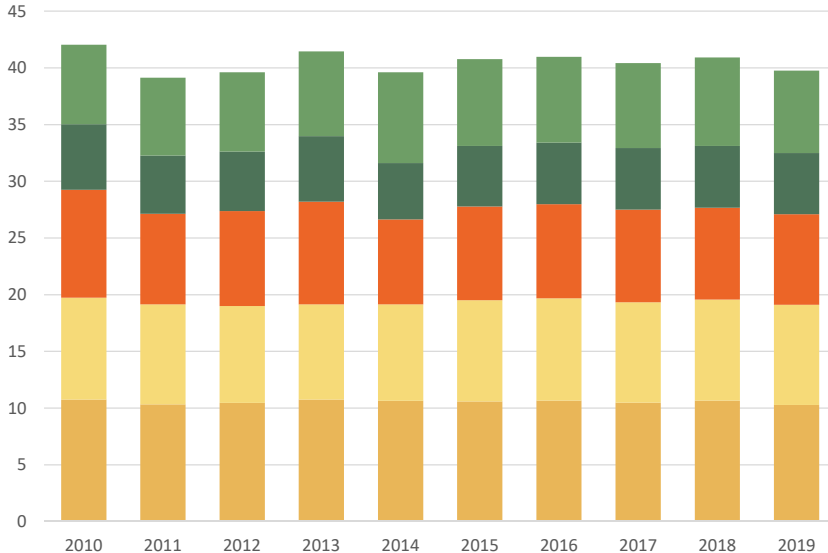
# CONSUMPTIE

## 1.2.2. Per sector

| Sector                    |  | Mtoe        |
|---------------------------|--|-------------|
| Industrie                 |  | 10,3        |
| Transport                 |  | 8,8         |
| Huishoudelijk             |  | 8,0         |
| Diensten en gelijkgesteld |  | 5,4         |
| Niet-energetisch verbruik |  | 7,3         |
| <b>Totaal</b>             |  | <b>39,8</b> |

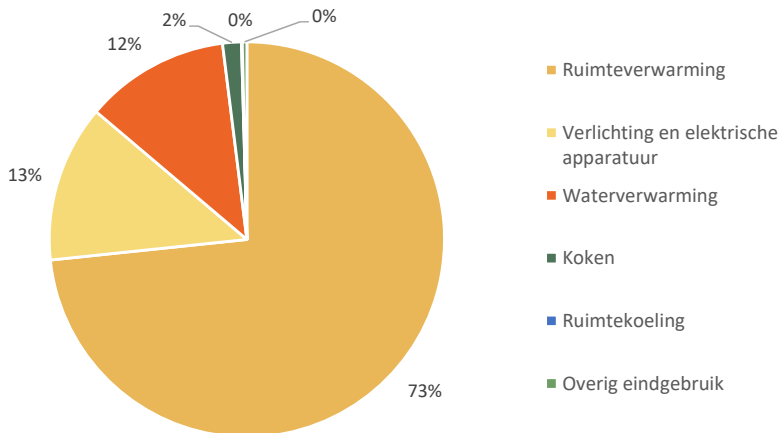


## Verloop in Mtoe



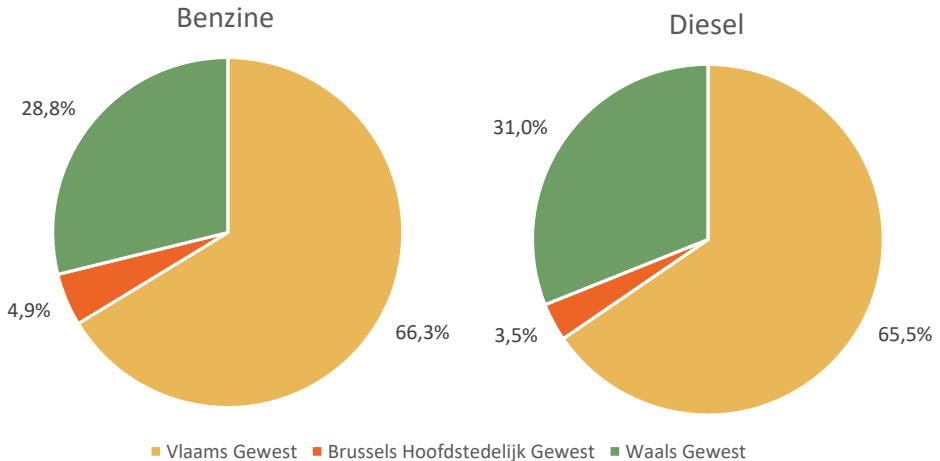
De sectorale verdeling van de finale energieconsumptie is vrij constant doorheen de jaren. In 2019 werd volgens onze eerste schatting het verbruik in de industrie voornamelijk ingevuld door aardgas (39 %), elektriciteit (32 %) en aardolieproducten (12 %). Ook in de huishoudelijke sector zijn dat de belangrijkste energiebronnen (respectievelijk 42 %, 20 % en 29 %). Het verbruik in de transportsector wordt zoals verwacht gedomineerd door aardolieproducten (92 %). Het resterende deel is afkomstig van biobrandstoffen (bio-ethanol en biodiesel), elektriciteit (voornamelijk gebruikt in het spoorwegvervoer) en een zeer kleine hoeveelheid aardgas. Ook het niet-energetisch verbruik wordt gedomineerd door aardolieproducten (82 %). Aardgas (14 %) en vaste fossiele brandstoffen (3 %) vullen dit verbruik verder in.

## 1.2.3. Energieconsumptie in huishoudens per type eindgebruik in 2018



In 2018 werd 73 % van de energie verbruikt in huishoudens gebruikt voor ruimteverwarming. De voornaamste energiebronnen hiervoor zijn aardgas (47 %) en aardolieproducten (38 %). Het aandeel van ruimteverwarming in de totale energieconsumptie van huishoudens varieert afhankelijk van de weersomstandigheden tussen 70 % en 77 % sinds 2010. Het overige verbruik van energie in huishoudens gaat naar verlichting en elektrische apparatuur (13 %), waterverwarming (12 %) en koken (2 %). Gezien België een gematigd klimaat kent, is het gebruik van energie voor ruimtekoeling erg laag (< 1 %).

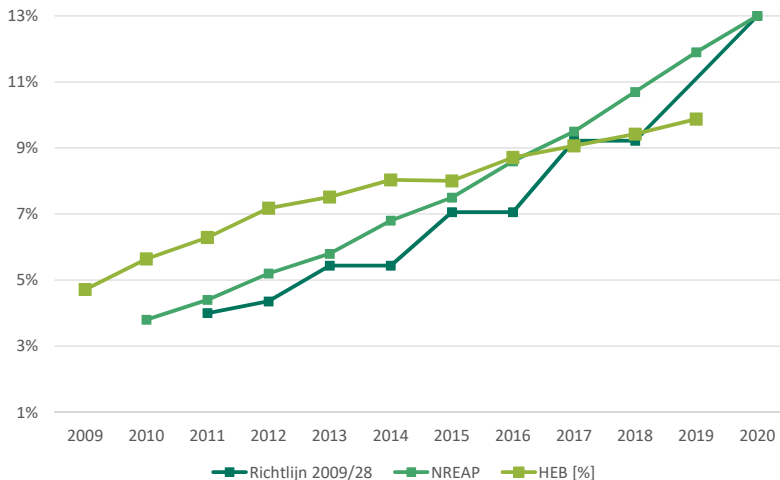
#### 1.2.4. Regionale verdeling van motorbrandstofverkoop in 2018



Bevragingen bij publieke en private pompstations maken het mogelijk om de hoeveelheden verkochte motorbrandstoffen in België te verdelen over de 3 gewesten. Het merendeel van de motorbrandstoffen wordt verkocht in het Vlaams Gewest: 66,3 % of 1,5 miljoen m<sup>3</sup> benzine en 65,5 % of 5,3 miljoen m<sup>3</sup> diesel. 28,8 % of 0,7 miljoen m<sup>3</sup> benzine en 31,0 % of 2,5 miljoen m<sup>3</sup> diesel werden verkocht in het Waals Gewest; terwijl 4,9 % of 0,1 miljoen m<sup>3</sup> benzine en 3,5 % of 0,3 miljoen m<sup>3</sup> diesel werden verkocht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

## 1.3. Opvolging Europese doelstellingen - 2019

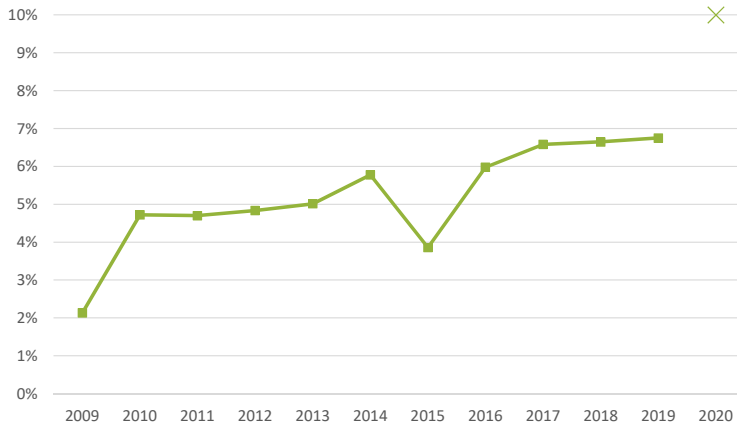
### 1.3.1. Aandeel hernieuwbare energiebronnen (HEB) in de finale energieconsumptie



In 2019 bedroeg op basis van de eerste schatting het aandeel van hernieuwbare energie in de totale finale energieconsumptie 9,9 %. 2019 is het derde jaar dat het aandeel zich onder het indicatieve traject voorgesteld in het NREAP (11,9 %) bevindt. Voor 2019 is er geen indicatieve waarde voorgesteld in de Hernieuwbare Energierichtlijn 2009/28. De lichte daling in 2015 is het gevolg van een (tijdelijke) wijziging in de wetgeving van toepassing op het bijmengen van biobrandstoffen in de motorbrandstoffen. Het bepalen van het huidige aandeel gebeurt volgens de berekeningsregels opgelegd door de Hernieuwbare Energierichtlijn 2009/28.



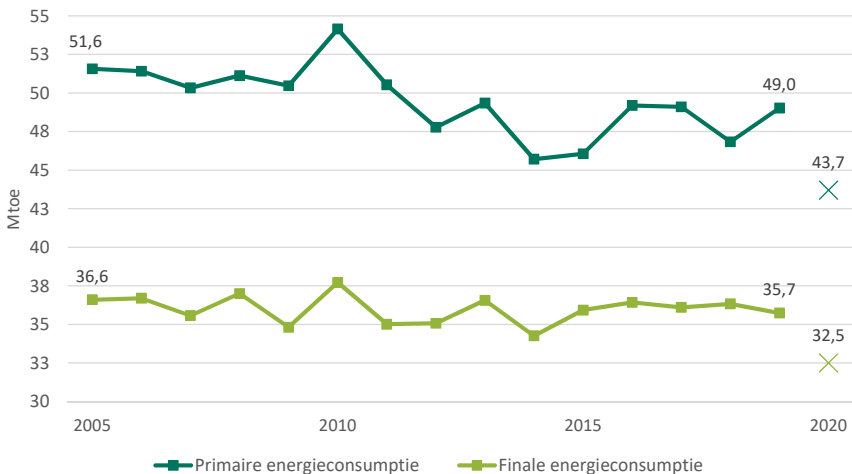
### 1.3.2. Aandeel hernieuwbare energiebronnen in de finale energieconsumptie in transport



In 2019, bedroeg het aandeel hernieuwbare energie in de finale energieconsumptie in transport 6,8 %, een stijging van 0,1 % tegenover 2018. 2015 wordt gekenmerkt door de (tijdelijke) wijziging in de wetgeving van toepassing op het bijmengen van biobrandstoffen in de motorbrandstoffen.

De hernieuwbare energie in transport is voornamelijk afkomstig van de bijgemengde biobrandstoffen in de motorbrandstoffen (benzine en diesel). Daarnaast wordt een beperkt deel van hernieuwbare elektriciteit gebruikt in transport (spoorwegvervoer). Het streefcijfer van 10 % in 2020 wordt alle Europese lidstaten opgelegd in de Hernieuwbare Energierichtlijn 2009/28. Gelet op de wijziging in de bijmengplicht van biobrandstoffen in de motorbrandstoffen voor 2020, mag het behalen van dit streefcijfer van 10 % geen problemen opleveren. Het bepalen van het huidige aandeel gebeurt volgens de berekeningsregels opgelegd door deze richtlijn.

## 1.3.3. Opvolging van de indicatieve energie-efficiënte doelstellingen



Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie heeft ertoe geleid dat België een indicatief streefdoel heeft gesteld van 18 % reductie van het primaire energieverbruik in 2020 in vergelijking met de prognoses opgesteld door Primes 2007 (referentiejaar 2005). Die doelstelling komt overeen met een primaire energieconsumptie van 43,7 Mtoe, ofwel een finale energieconsumptie van 32,5 Mtoe in 2020.

In de Energie-efficiëntie richtlijn 2012/27/EU wordt primaire energieconsumptie gedefinieerd als het bruto binnenlands verbruik (dat internationale luchtvaart bevat, maar niet de internationale zeeschepen) waarvan het niet-energetisch verbruik wordt afgetrokken. Evenzo omvat de finale energieconsumptie de internationale luchtvaart maar niet de internationale zeeschepen en het niet-energetisch verbruik. Vanwege afwijkende definities (exclusie van het niet-energetisch verbruik in zowel de primaire als in de finale energieconsumptie, en het opnemen van de internationale luchtvaart in de finale energieconsumptie) zullen de gegevens in dit hoofdstuk afwijken van de gegevens die in hoofdstukken 1.1 en 1.2 worden gepresenteerd.

De daling van de primaire energieconsumptie die minder merkbaar is in de finale energieconsumptie geeft aan dat de belangrijkste verbeteringen op vlak van efficiëntie gerealiseerd werden in de transformatiesector (productie van elektriciteit). De uitzonderlijk lage waarden van de primaire energieconsumptie in 2014, 2015 en 2018 zijn een gevolg van de technische problemen in de nucleaire installaties. De effecten van een aanzwengelde economie en strengere winters zijn merkbaar in de finale energieconsumptie dat sinds 2014 een stijgende tendens vertoont die niet in overeenstemming is met het vereiste traject waarbij de indicatieve EE-doelstellingen bereikt worden.

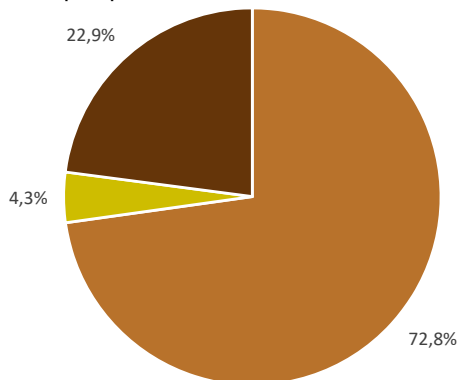
# PRODUCTIE

## 2. Productie

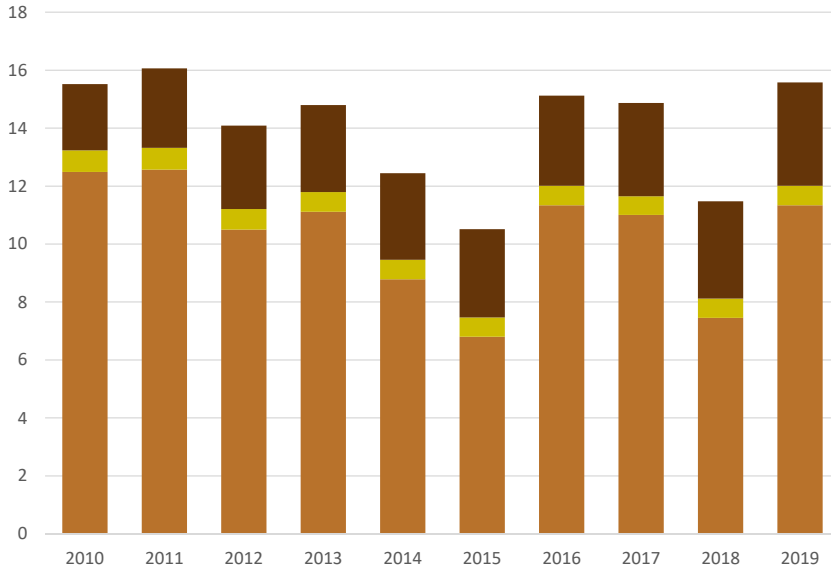
### 2.1. Primaire energieproductie in 2019

| Energiebron                              |  | Mtoe        |
|------------------------------------------|--|-------------|
| Nucleaire energie                        |  | 11,3        |
| Niet-hernieuwbaar afval                  |  | 0,7         |
| Hernieuwbare energie en biobrandstoffen* |  | 3,6         |
| waarvan Wind                             |  | 0,8         |
| waarvan Zon                              |  | 0,4         |
| waarvan Vaste biomassa                   |  | 1,2         |
| <b>Total</b>                             |  | <b>15,6</b> |

\*Hernieuwbare energie en biobrandstoffen omvatten niet-gepompte hydro, wind, zon, geothermie, vaste en vloeibare biomassa, biogas, hernieuwbaar afval en de omgevings-warmte gebruikt door warmtepompen.



## Verloop in Mtoe

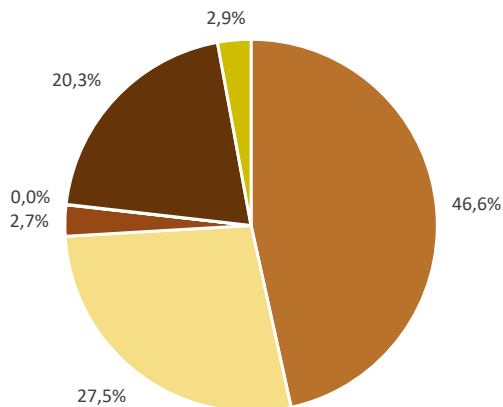


De primaire energieproductie van hernieuwbare energie en biobrandstof kent een sterke stijging van 2,3 Mtoe in 2010 (aandeel van 14,7 %) tot 3,6 Mtoe in 2019 (aandeel van 22,9 %) volgens de eerste schatting. Die stijging is voornamelijk het gevolg van nieuwe windmolenparken en zonnepanelen. Tussen 2018 en 2019 is de productie op basis van wind gestegen met 27,9 %. De productie op basis van zonne-energie is gestegen met 1,1 %. De productie van biobrandstof (vaste, en vloeibare biomassa, biogas, en hernieuwbaar stedelijk afval) is gestegen met 1,1 % tussen 2018 en 2019. Nucleaire energieproductie is gestegen met 52,2 % ten opzichte van 2018 ten gevolge van het terug ter beschikking komen van verschillende nucleaire installaties.

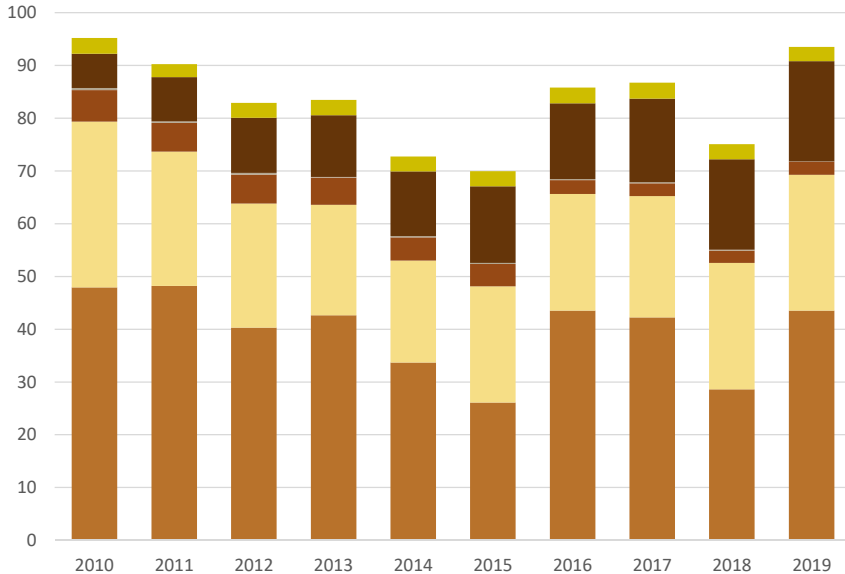
## 2.2. Bruto-elektriciteitsproductie in 2019

| Elektriciteit                                       |  | TWh         |
|-----------------------------------------------------|--|-------------|
| Nucleair                                            |  | 43,5        |
| Aardgas                                             |  | 25,7        |
| Vaste fossiele brandstoffen en siderurgische gassen |  | 2,5         |
| Aardolieproducten                                   |  | 0,0         |
| Hernieuwbare energie                                |  | 19,0        |
| Andere bronnen*                                     |  | 2,7         |
| <b>Totaal</b>                                       |  | <b>93,5</b> |

\*Andere bronnen omvatten gepompte hydro, recuperatiewarmte, niet-hernieuwbaar afval en andere.



## Verloop in TWh



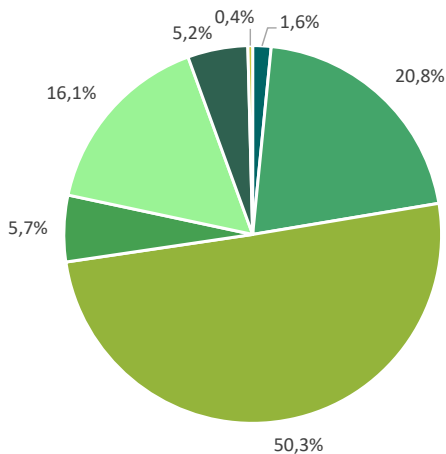
Volgens onze eerste schatting was de elektriciteitsproductie in 2019 24,5 % hoger dan in 2018, voornamelijk ten gevolge van een hogere productie van de nucleaire installaties (+52,2 % of +14,9 TWh). In het laatste decennium is de grootste stijging te vinden bij de hernieuwbare energie, waar de productie met 10,7 % of 1,8 TWh steeg ten opzichte van 2018. Uit de grafiek kunnen we bovendien afleiden dat het gebruik van olieproducten en vaste fossiele brandstoffen sterk is afgenomen (respectievelijk -57,5 % en -93,4 % in de laatste 10 jaar) ten voordele van voornamelijk hernieuwbare energie. De laatste centrale die vaste fossiele brandstoffen stookte, is in 2016 gesloten. De resterende elektriciteitsproductie afkomstig van die groep brandstoffen is afkomstig van siderurgische gassen geproduceerd in de ijzer- en staalindustrie en enkele kleine zelfproducenten.

# PRODUCTIE

## 2.3. Bruto-elektriciteitsproductie van hernieuwbare energiebronnen in 2019

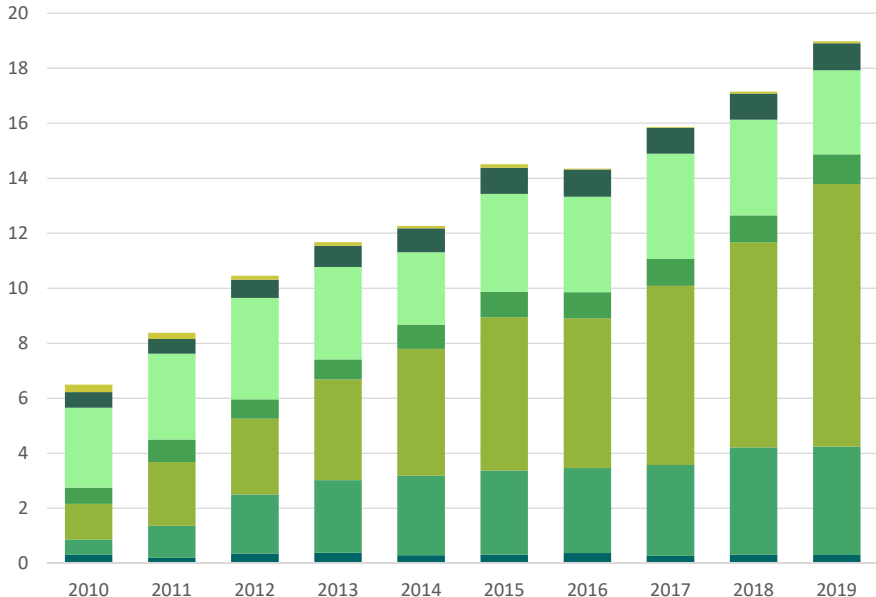
| Elektriciteit                |  | TWh  |
|------------------------------|--|------|
| Niet-gepompte hydro          |  | 0,3  |
| Zon                          |  | 3,9  |
| Wind                         |  | 9,5  |
| Hernieuwbare stedelijk afval |  | 1,1  |
| Vaste biomassa               |  | 3,1  |
| Biogas                       |  | 1,0  |
| Vloeibare biomassa           |  | 0,1  |
| Totaal                       |  | 19,0 |

24





## Verloop in TWh



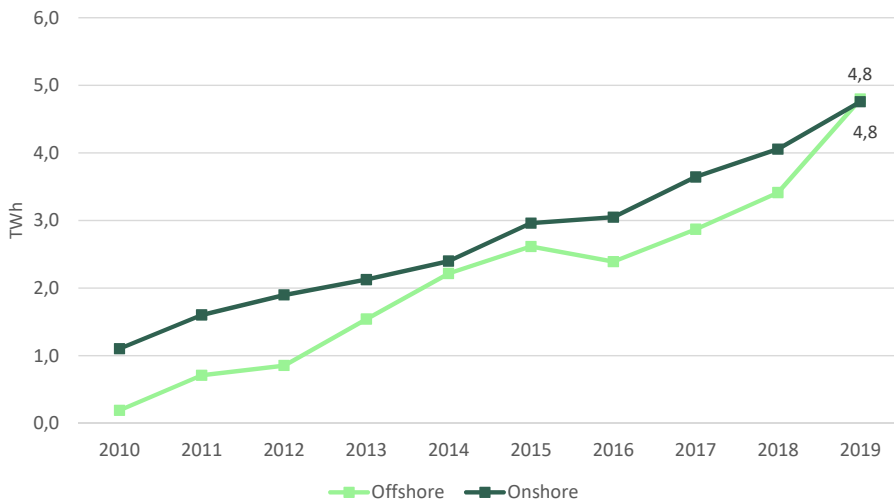
De productie van hernieuwbare elektriciteit is het afgelopen decennium sterk gegroeid. Volgens onze eerste schatting kent de productie van elektriciteit op basis van zonne-energie opnieuw een stagnatie, na een jaar van sterke stijging (3,9 TWh in 2019 vergeleken met 3,9 TWh in 2018 en 3,3 TWh in 2017).

De productie op basis van vaste biomassa is terug afgenomen tot 3,1 TWh, na het bereiken van een hoogtepunt in 2017 met 3,8 TWh. Tussen 2018 en 2019 is de productie op basis van wind gestegen met 27,9 %.

# PRODUCTIE

Mede door de offshore windmolenparken is windenergie de belangrijkste bron van hernieuwbare elektriciteit geworden. De offshore windmolenparken hebben in 2019 4,8 TWh hernieuwbare elektriciteit geproduceerd en hebben zo ongeveer 1.375.000 huishoudens van stroom voorzien (er vanuit gaande dat een gemiddeld huishouden jaarlijks 3.500 kWh elektriciteit verbruikt).

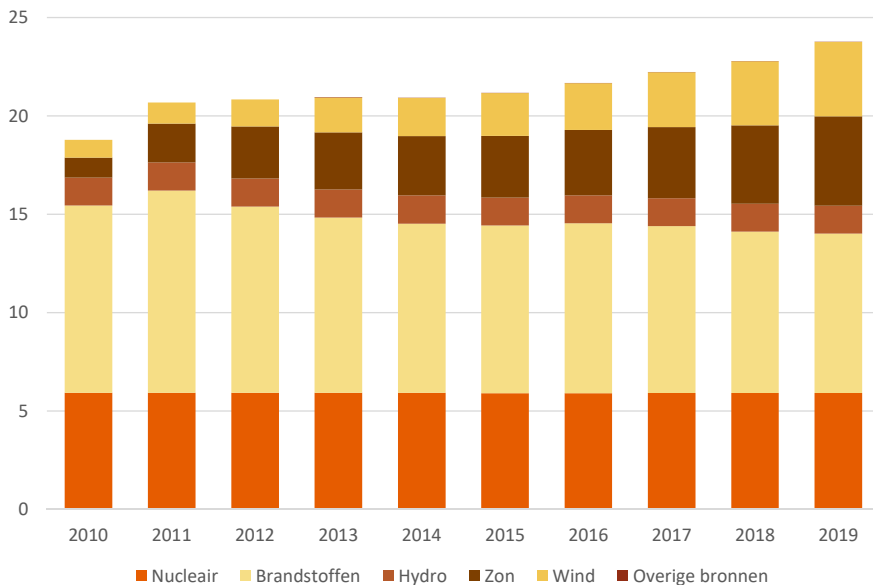
## Verloop in TWh





## 2.4. Geïnstalleerde elektrische capaciteit in 2019

Verloop in GW



\*Brandstoffen omvatten vaste fossiele brandstoffen, aardolieproducten, aardgas, hernieuwbare brandstoffen en afval (vaste, en vloeibare biomassa, biogas, hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar afval).

De geïnstalleerde elektrische capaciteit in België steeg van 18,8 GW in 2010 naar 23,8 GW in 2019 volgens onze eerste schatting, een toename van 5,0 GW. Enerzijds is er een afname van 1,4 GW aan conventionele thermische installaties (brandstoffen). Anderzijds is er een opmerkelijke toename van de productiecapaciteit van hernieuwbare elektriciteit, voornamelijk zonne- en windenergie. De geïnstalleerde capaciteit van die 2 hernieuwbare energiebronnen vertegenwoordigt 8,3 GW of 35,0 % van de totale geïnstalleerde elektrische capaciteit.

Zoals getoond in hoofdstuk 2.3 vertegenwoordigt offshore windenergie 50,2 % van de totale windproductie, hoewel ze qua geïnstalleerd vermogen slechts 41,2 % van de totale geïnstalleerde windcapaciteit vertegenwoordigt. Dat resulteert in een hogere capaciteitsfactor van de offshore windparken.

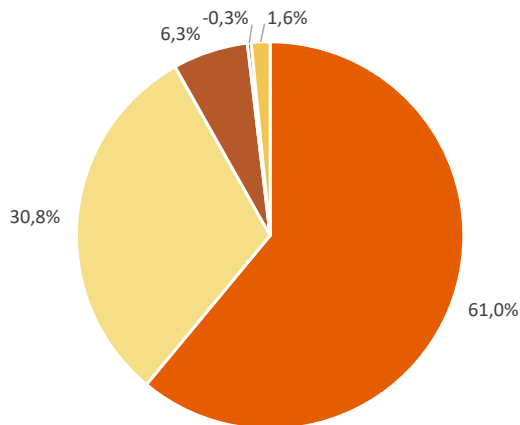
Als we de zonnecapaciteit nader bekijken, merken we dat ongeveer 65 % afkomstig is van kleine fotonvoltaïsche zonnepanelen onder de 20 kW. Dit type installaties bevindt zich voornamelijk bij huishoudens, wat het belang ervan aantoonst.

De toename van de totale geïnstalleerde elektrische capaciteit leidt niet noodzakelijkerwijs tot een toename van de elektriciteitsproductie, vooral als gevolg van het weersafhankelijke karakter van wind- en zonne-energie.

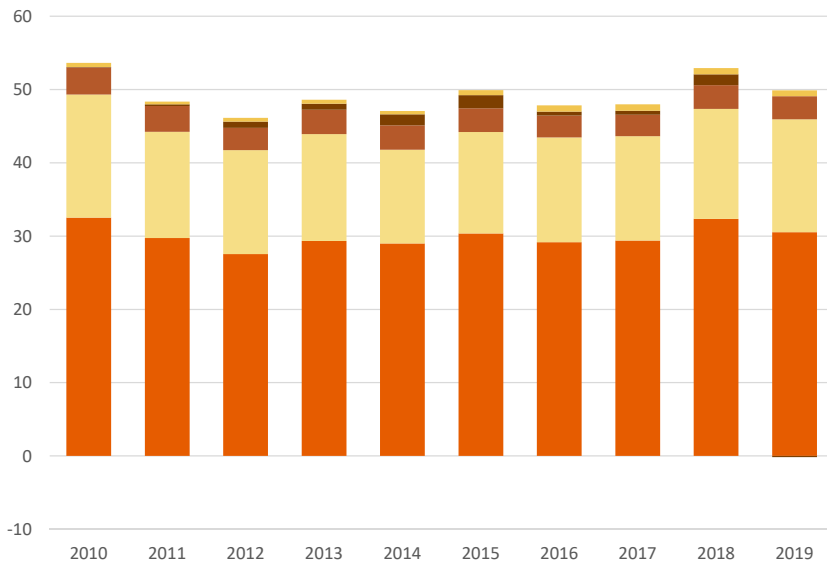
## 3. Invoer

### 3.1. Netto-invoer van energie in 2019

| Energiebron                        |  | Mtoe        |
|------------------------------------|--|-------------|
| Aardolie en aardolieproducten      |  | 30,5        |
| Aardgas                            |  | 15,4        |
| Vaste fossiele brandstoffen        |  | 3,1         |
| Elektriciteit                      |  | -0,2        |
| Hernieuwbare brandstoffen en afval |  | 0,8         |
| <b>Totaal</b>                      |  | <b>49,7</b> |



## Verloop in Mtoe

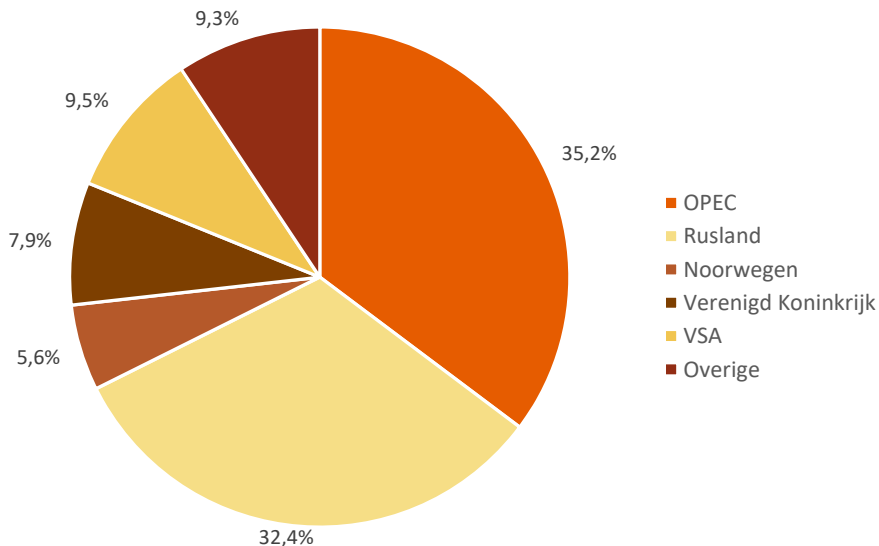


De uitbating van de natuurlijke bronnen van fossiele brandstoffen die in België voorkomen, is onvoldoende rendabel. De laatste kolenmijn werd gesloten in 1992. Er is enkel nog een kleine recuperatie van steenkool uit mijnterrils.

De afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen om aan de binnenlandse vraag te voldoen is vervolgens zeer groot. In 2019 bedroeg de energie-afhankelijkheid 77,0 %. Een economie geeft aan in hoeverre ze afhankelijk is van invoer om aan haar energiebehoeften te voldoen en de netto-invoer wordt berekend als gedeeld door de som van het bruto binnenlands verbruik en de leveringen aan de internationale zeeschepen. Diversificatie van de landen van import en strategische voorraden zijn de voornaamste middelen om de bevoorradingszekerheid te garanderen.

## 3.2. Oorsprong van de invoer per primaire energiebron in 2019

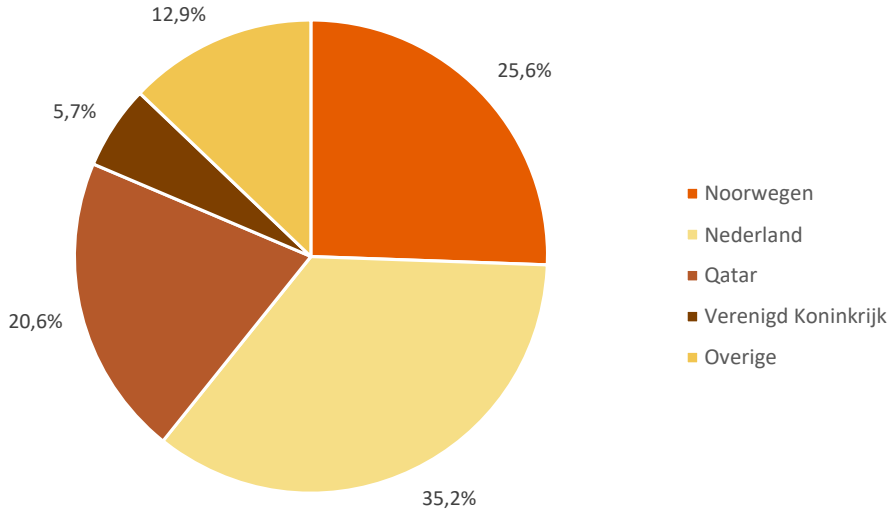
### 3.2.1. Oorsprong van de invoer van ruwe olie



Ongeveer één derde van de ingevoerde ruwe aardolie is afkomstig van Rusland. Van de OPEC-landen zijn Saoedi-Arabië en Nigeria de landen met de hoogste invoer in België (respectievelijk 15,4 % en 10,8 %). Tot de 'Overige' landen behoren Brazilië, Canada, Colombia, Kazachstan, Mexico en niet-gespecificeerde Afrikaanse landen.



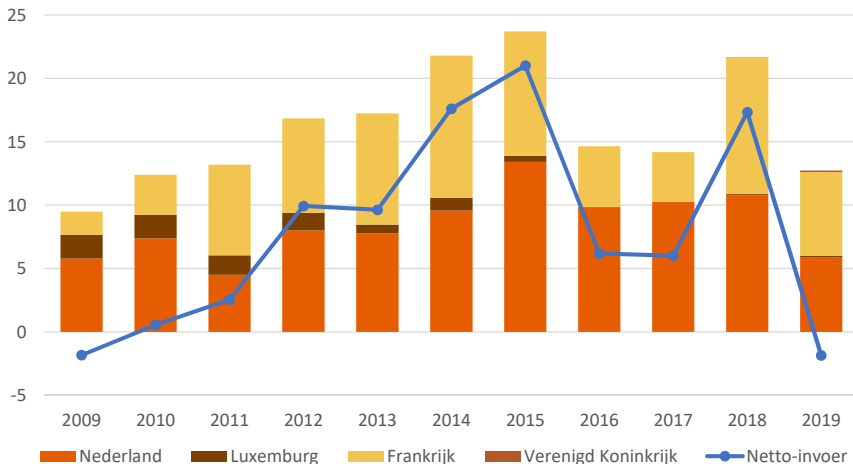
### 3.2.2. Oorsprong van de invoer van aardgas



De statistieken van de invoer van aardgas zijn momenteel gebaseerd op de fysieke invoer op Belgisch grondgebied (na eliminatie van transit), met uitzondering van lng (Qatar). Volgens de eerste schatting is in 2019 35,2 % van het verbruikte aardgas dat België binnenkomt via een gaspijplijn afkomstig uit Nederland, 25,6 % uit Noorwegen en 5,7 % uit het Verenigd Koninkrijk. In de praktijk is enkel het aardgas uit Noorwegen (en het geïmporteerde lng) eigenlijk volledig afkomstig uit het land van winning. Aardgas dat via een pijpleiding uit Nederland, het Verenigd Koninkrijk of Duitsland binnenkomt, bevat, althans gedeeltelijk, aardgas uit andere landen. Tot de 'Overige' landen behoren Frankrijk en Duitsland (rechtstreeks via een gaspijplijn) en, Egypte, Rusland, Saoedi-Arabië en de Verenigde Staten in de vorm van lng.

## 3.3. Oorsprong van de invoer van elektriciteit in 2019

Verloop in TWh



Om aan de vraag naar elektriciteit te voldoen, moet België een beroep doen op de invoer uit de buurlanden. Er is een omgekeerd evenredige relatie met de elektriciteitsproductiecijfers, zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2.2. Jaren met een lage productie (2014, 2015 en 2018 bijvoorbeeld) kennen een zeer hoge invoer van elektriciteit.

Eind 2018 werden de werkzaamheden aan de Nemo Link® interconnector tussen België en het Verenigd Koninkrijk afgerond waardoor stroom tussen beide landen kan uitgewisseld worden. Sinds februari 2019 is die interconnector beschikbaar voor commerciële activiteiten. De kleine import in 2018 is het resultaat van de testfase tijdens de inbedrijfstelling van die interconnector. Voor de eerste keer sinds 2009, was de netto-invoer van elektriciteit in 2019 opnieuw negatief. Dat wijst op een overschot van geproduceerde elektriciteit. Met Frankrijk en Nederland was de netto-invoer in België positief (respectievelijk 2,7 en 0,9 TWh); met Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk was de netto-invoer negatief (respectievelijk -0,1 en -5,4 TWh). Dit levert een resultaat op van -1,9 TWh.

Met Nemo Link ® (1.000 MW) bedraagt de maximale commerciële importcapaciteit nu 5.500 MW.

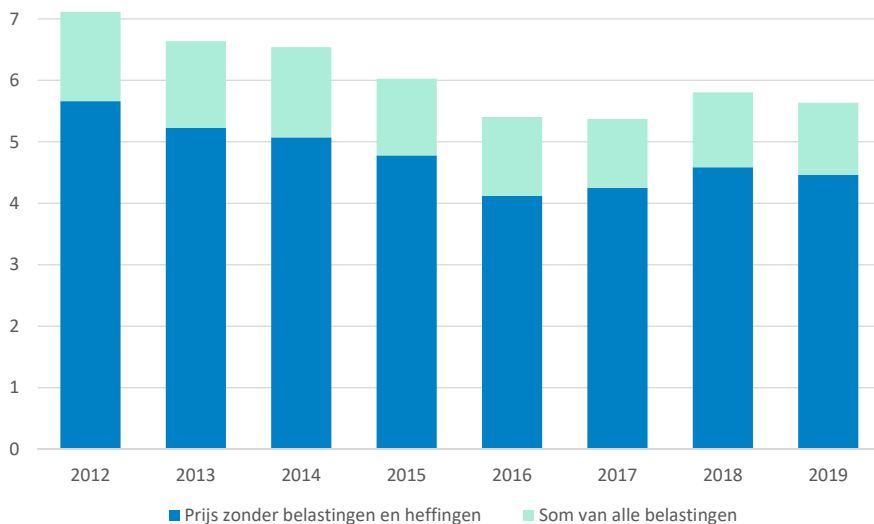
# PRIJZEN

## 4. Prijzen

### 4.1. Aardgasmarkt in 2019

Verloop in eurocent/kWh

Consumptieblok D2 (20 tot 200 GJ/jaar)

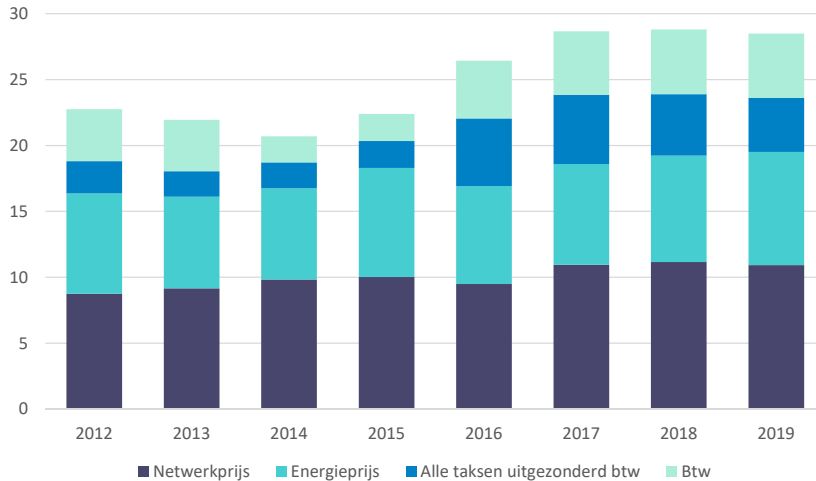


Een gemiddeld Belgisch gezin betaalde in 2019 voor zijn aardgas 5,6 eurocent/kWh. De prijs zonder belastingen en heffingen omvat de energie-, leverings- en netwerkkosten en vertegenwoordigt 79,1 % van de totale prijs. Het aandeel van btw en andere belastingen is 20,9 %. In 2019 daalden de prijzen opnieuw na een stijging in 2018.

## 4.2. Elektriciteitsmarkt in 2019

### Verloop in eurocent/kWh

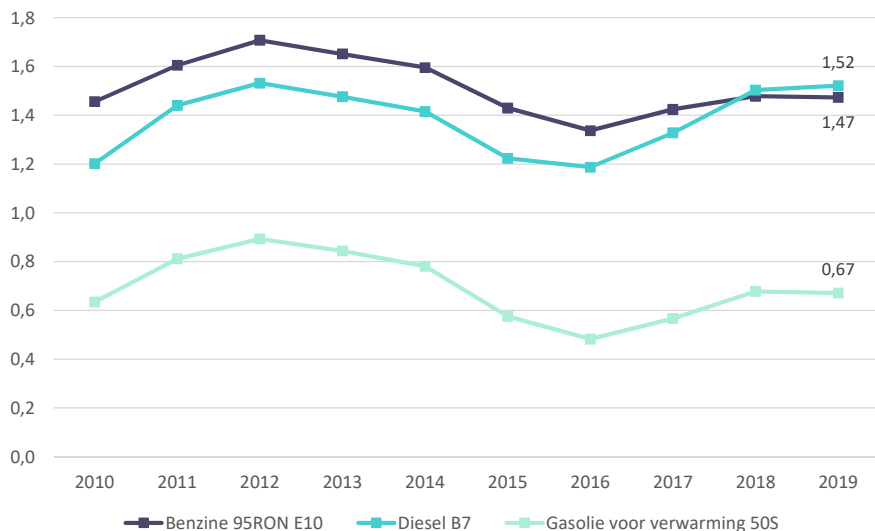
Consumptieblok DC (2.500 tot 5.000 kWh/jaar)



Een gemiddeld Belgisch huishouden betaalde in 2019 voor zijn elektriciteit 28,5 eurocent/kWh. De energiekosten vertegenwoordigden 30,1 % van de totale elektriciteitsrekening in 2019. De netwerktarieven zijn licht gedaald in 2016 en 2019 na een ononderbroken stijging sinds 2007 (voornamelijk het gevolg van de ondersteuningsmechanismen voor zonnepanelen), en vertegenwoordigen 38,3 %. De daling van de component taken en heffingen (exclusief btw) in 2019 wordt hoofdzakelijk verklaard door de daling van de federale bijdrage. Het aandeel van de belastingen is gestegen tot 31,5 % van de totale factuur. Dat kan worden verklaard door het herstel van het btw-tarief voor particuliere consumenten van 6 % naar 21 % op 1 september 2015 en door de invoering van een prosumententaks in bepaalde regio's.

## 4.3. Aardoliemarkt in 2019

Verloop in euro/liter



Na 4 jaar van dalende gemiddelde jaarlijkse maximprijzen, zijn de prijzen van de aardolieproducten in 2017 weer gestegen. Die trend zet zich voort in 2018. Mede door een wijziging in het toegepaste fiscale beleid voor motorbrandstoffen merken we voor het eerst een hogere gemiddelde jaarlijkse weg-dieselprijs in 2018 in vergelijking met de gemiddelde jaarlijkse benzineprijs. Dat gaat door in 2019, waar de jaarlijkse gemiddelde dieselprijs stijgt, terwijl de jaarlijkse gemiddelde benzineprijs licht daalt.





FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50  
1210 Brussel  
Ondernemingsnr.: 0314.595.348  
<https://economie.fgov.be>